

[Eva Rees.]

til, at den nuværende svangerskabslov bliver mere i overensstemmelse med den indstilling, man har til dette spørgsmål i dag. Men vi kan stadig ikke være enige med forslagsstillerne i, at det vil være rigtigt at gøre svangerskabsafbrydelse fri til en udelukkende personlig afgørelse fremfor et lovforklædningssspørgsmål. Vi mener, at det må være muligt at finde frem til en bedre og retfærdigere ordning end den, der praktiseres i dag, uden at gå ind for fri abort, selv om der inden for partierne og også inden for mit parti findes forskellige opfattelser af, hvordan dette spørgsmål skal løses. Nogle ønsker som bekendt større liberalisering end andre. Derimod er der enighed om, at de illegale svangerskabsafbrydelsers antal må kunne nedsættes betydeligt ved en effektiv begrænsning af årsagerne til ønsket om en svangerskabsafbrydelse. Denne enighed sammen med de liberaliseringstanker, der gør sig gældende, kan så forhåbentlig føre til den bedste løsning på dette ikke særlig enkle menneskelige problem.

Når man drøfter svangerskabsafbrydelse, stilles man uvægerlig over for en lang række problemer af vidt forskellig art. For nogle er spørgsmålet om liv kontra død og rent etiske spørgsmål afgørende, for andre kan det være problemer af juridisk, lægelig, social eller moralsk art, der vejer tungt. Tvang og pression kan man heller ikke se bort fra.

Jeg vil i den forbindelse gerne have lov til at minde om en udtalelse, som for flere år siden blev fremsat af overkirurgen Fabricius-Møller. Han sagde:

„Før eller senere kommer man ud for at tage standpunkt til spørgsmålet om fosterfordrivelse, og jeg ved da intet bedre råd, end at man sætter sig ind i litteraturen derom og så siger til sig selv: hvad vil du finde ret og rimeligt, hvis det gælder dig selv eller dine nærmeste? Kan man klare det spørgsmål, må det være ens rettesnor, for man skal ikke tro, at man selv er undtagelsen, og at loven kun skal gælde alle andre.“

Når jeg minder om den udtalelse, er det også for at understrege, hvor følelsesbetonet og kompliceret et lovgivningsområde vi står over for. Det har også været en af grundene

til, at de udvalgsarbejder, vi har haft, ikke har kunnet afsluttes. En anden og væsentlig grund har været, at man har savnet betænkningen fra svangerskabsudvalget. Nu foreligger denne betænkning, den kom sidst i februar i år, den er nu sendt til høring forskellige steder, og den vil danne grundlag for et lovforslag om ændringer i den nuværende svangerskabslov, som justitsministeren vil fremsætte først i den nye samling.

Men også denne betænkning viser, hvor mangesidet problemet er. Et medlem af svangerskabsudvalget, overlæge Henrik Hoffmeyer, går ind for fri abort. Udvalgets øvrige medlemmer fraråder, i hvert fald for tiden, som der står i betænkningen, og stiller i stedet forslag om, at den nugældende lov udbygges med bl. a. en klarere social indikationsmulighed — en af de tanker, som vi fra venstres side også var inde på under de tidligere drøftelser her i tinget.

Jeg synes i øvrigt, at svangerskabsudvalgets betænkning er et vægtigt dokument, når man drøfter svangerskabsafbrydelse, fri abort og ændringer i den gældende lov. Bl. a. giver udvalget klart udtryk for, at svangerskabsloven, som den praktiseres, ikke i alle tilfælde har givet tilstrækkelige muligheder for at gennemføre en svangerskabsafbrydelse, hvor det måtte skønnes rimeligt, og at en ændring i den gældende lov derfor må være påkrævet. Der er altså uretfærdigheder, der skal rettes op. Og man går da også i betænkningen ind for, at svangerskabsafbrydelse bør kunne foretages, når en kvinde er fyldt 38 år, inden udløbet af den 12. svangerskabsuge. Også kvinder, der har født fire børn, og som stadig har børnene boende hjemme, og de vel at mærke alle er under 18 år, bør efter udvalgets flertal kunne få et svangerskab afbrudt, hvis de ønsker det. Der er i begge tilfælde tale om en svangerskabsafbrydelse uden særlig tilladelse, altså uden for samrådsafgørelserne. Og selv om det kan være svært at forstå, at fire børn under 18 år, hvoraf ansøgeren selv kun har født de to eller tre — de øvrige kan jo være mandens af tidligere ægteskab — ikke skulle kunne give problemer, der er lige så belastende, som hvis ansøgeren selv har født de fire børn, så er det alligevel udtryk for en mildnelse i den gældende lov.